

Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto
Turvallisuuspalvelut

Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston lausunto yhteisöllisen asumisen asumisyksiköistä

Yhteisöllisestä asumisesta säädetään sosiaalihuoltolain 21 b §:ssä. Yhteisöllinen asuminen sijoittuu palvelumuotona kotihoidon ja ympärivuorokautisen palveluasumisen väliin. Yhteisöllistä asumista järjestetään henkilölle, joka tarvitsee sitä sillä perusteella, että hänen toimintakykynsä on alentunut ja hoidon ja huolenpidon tarpeensa on kohonnut korkean iän, sairauden, vamman tai muun vastaavan syyn vuoksi, ja jonka palvelutarpeeseen voidaan vastata muilla sosiaalipalveluilla kuin ympärivuorokautisilla palveluilla. Yhteisöllinen asuminen on hyvinvointialueen järjestämävastuulla olevaa sosiaalipalvelua. Asukkaan palvelutarpeen arvioinnista vastaa hyvinvointialue. Palveluntuottajan on nimettävä toimintayksikköön vastuuhenkilö.

Yhteisöllisessä asumisessa palveluntuottaja vastaa siitä, että tilat ja asunto vastaavat niille asetettuja vaatimuksia. Kiinteistön omistaja tai haltija ei voi olla yhteisöllisen asumisen palveluntuottaja, ellei sillä ole sen lisäksi sosiaalipalveluntuotantoa. Asukas voi tehdä asunnon vuokrasopimuksen kiinteistön omistajan kanssa.

Rakennuksen pelastussuunnitelma ja poistumisturvallisuus

Pelastuslain (379/2011) 15 §:n mukaan pelastussuunnitelma on laadittava rakennukseen, joka on poistumisturvallisuuden tai pelastustoiminnan kannalta tavanomaista vaativampi tai jossa henkilö- tai paloturvallisuudelle aiheutuvan vaaran taikka mahdollisen onnettomuuden aiheuttamien vahinkojen voidaan arvioida olevan vakavat. Pelastussuunnitelman laatimisesta vastaa rakennuksen haltija. Yhteisöllisen asumisen rakennuksessa rakennuksen haltijan tulee laatia rakennuksen pelastussuunnitelma yhteistyössä palveluntuottajan kanssa.

Pelastuslain (379/2011) 18 §:n mukaan yhteisöllisen asumisen asumisyksikössä, jossa asuvien toimintakyky on tavanomaista huonompi, palveluntuottajan on etukäteen laadituin selvityksin ja suunnitelmin ja niiden perusteella toteutetuina toimenpitein huolehdittava, että asukkaat ja hoidettavat henkilöt voivat poistua turvallisesti tulipalossa tai muussa vaaratilanteessa itsenäisesti tai avustettuina. Palveluntuottajalla tarkoitetaan palvelu- ja tukiasumisen järjestämisestä huolehtivaa hyvinvointialuetta, kuntaa ja muuta julkisoikeudellista yhteisöä. Mikäli hyvinvointialue, kunta tai

muu julkisoikeudellinen yhteisö on tehnyt sopimuksen yhteisöllisen asumisen järjestämisestä yrityksen tai muun yhteisön kanssa, tulkitaan tämä palveluntuottajaksi. Pelastuslain (379/2011) 19 §:n mukaan palveluntuottajan on laadittava selvitys siitä, miten rakennuksen tai tilan käyttötapa ja henkilöiden rajoittunut, heikentynyt tai poikkeava toimintakyky sekä muut poistumisturvallisuuteen vaikuttavat tekijät otetaan huomioon tulipaloihin ja muihin vaaratilanteisiin varautumisessa ja poistumisjärjestelyissä (poistumisturvallisuusselvitys). Käytännössä poistumisturvallisuuden toteuttaminen pelastuslaissa säädetyllä tasolla tarkoittaa useimmissa tapauksissa sammutuslaitteiston asentamista kohteeseen.

Petri Talikka
puheenjohtaja

Esa Kokki
sihteeri